

Toespraak van
JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

Maandag 18 januari - Dag van de Cultuureducatie
(enkel het gesproken woord telt)

Beste collega Smet,

Beste aanwezigen,

Als minister van Cultuur ben ik heel blij hier te mogen zijn. Jullie zijn in grote getale naar hier gekomen. Dat bewijst al een eerste punt, namelijk dat het cultuureducatief veld breed en dynamisch is. Die breedte is goed maar heeft ook nadelen.

Het maakt de werking van de organisaties, instellingen en scholen waar jullie deel van uitmaken, en de invulling van jullie eigen job niet evident. Waar stopt immers het actieterrein en waar begint dat van een andere organisatie? Wanneer kan en mag je kinderen, jongeren en volwassenen aanspreken: overdag, in het weekend, 's avonds of

op woensdagnamiddag? Tijdens de schooluren of in de vrije tijd? En op welke andere actoren kan je een beroep doen ter ondersteuning?

Eén ding staat vast: allemaal hebben jullie een hart voor cultuur en dag in dag uit zijn jullie er professioneel mee bezig die passie door te geven aan anderen.

Een initiatief als de Dag van de Cultuureducatie laat toe om de muurtjes en grenzen tussen sectoren even doorzichtig te maken. Zo kunnen we vaststellen dat het water dat ons lijkt te scheiden, helemaal niet zo diep is als het lijkt. Maak dan ook gebruik van de kans die jullie vandaag geboden wordt om met de vele collega's, die in hetzelfde of een belendend schuitje zitten, te praten, om van elkaar te leren, om vragen te stellen, om praktische tips en ervaringen op te doen en uit te wisselen ...

Ik vermeld ook woensdagmiddag en het weekend om een andere reden. Volgens de laatste onderzoeken van de administratie, de statistieken van onze studiedienst en een peiling van CultuurNet en de VRT telt een dag nog altijd 24 uur.

Geloof me, als minister zou ik het graag anders hebben, en gezien mijn drukke agenda zegt mijn kabinetschef dat er in een dag geen 24 uur zitten maar 96 kwartiertjes.

Waarom zeg ik dat? Omdat die 24 uur bij veel kinderen nu al tjokvol zitten met allerlei activiteiten en dat het naar school gaan zelf eigenlijk meer dan een fulltime job is. We onderschatten nogal eens hoeveel druk er op de 'jeugd van vandaag' ligt. Het is goed dat we een ambitieuze regio zijn met uitstekend onderwijs maar de verwachtingspatronen liggen daardoor wel erg hoog.

Jongeren moeten én slim, én creatief, én sportief zijn, én sociaal en geëngageerd zijn, én mee met de trends en er toch tegelijk boven staan. De leernormen in basisonderwijs en secundair onderwijs zijn over enkele decennia flink gestegen. En we werken er allemaal aan mee.

Cultuur zou kinderen de mogelijkheid moeten bieden om stoom af te blazen, zich te amuseren met leeftijdsgenootjes, zich zelf en de anderen te leren kennen, zelf cultuur te leren voelen en praktiseren. En dat in een omgeving waarin 'presteren' niet per definitie op de eerste plaats komt. Talenten ontdekken en ontplooien in een ongedwongen sfeer.

Het belang van cultuureducatie kan nauwelijks onderschat worden: vroeg begonnen, half gewonnen. Of: vroeg geleerd, oud gedaan. En ook: een open geest leert meer.

Cultuursociologen hebben er al op gewezen dat ongelijkheid in cultuurparticipatie van vroeg af aan begint en vaak het hele leven doorwerkt. Maar we mogen ons niet laten ontmoedigen door statistieken. Op school, in educatieve initiatieven en in veel verenigingen en gezelschappen kunnen stukken van die ongelijkheid weggenomen worden.

Door cultuureducatie vermijden we dat kinderen en jongeren in patronen (hokjes) gaan denken: alsof sommige cultuuruitingen voorbehouden zijn aan bepaalde groepen, en andere aan andere groepen. Of erger: dat cultuur niks voor hen is. (Dat geldt trouwens ook voor volwassenen). Die vormen van zelfcensuur moeten we absoluut tegengaan.

Cultuur is ook expressie over wat er in je zit, en wat je wil delen met anderen. In die zin is cultuur het ultieme medium dat bruggen naar de ander legt; al is het iemand die een geweldig verhaal vertelt of een heel goede grap. Het ene kan in de toekomst de basis zijn voor een goede monoloog en het andere voor een succesvolle stand-upcomedyshow.

Het thema van vandaag 'Talent in cultuur en door cultuur' is zeer toepasselijk omdat cultuur ons vaak verrast, dingen in onszelf doet

ontstaan die we niet verwacht hadden of waarop we van tevoren niet hadden kunnen anticiperen.

Samen met collega Pascal Smet, maar ook met andere betrokken collega's, wil ik er naar streven dat het brede opleidings- en vormingsaanbod (zowel het formele als het niet-formele) zoveel mogelijk inspeelt op wat er leeft, met aandacht voor kwaliteit, diversiteit en toegankelijkheid.

Opdat iedereen de kans zou krijgen om levenslang te leren, **moeten** drempels worden weggenomen.

Ik apprecieer alvast de constructieve attitude van collega Smet en de passages over cultuuronderwijs in de beleidsnota. Ook de samenwerking tussen beide delen van de administratie staat goed in de steigers.

Wanneer een groep mensen beslist om geconcentreerd samen te werken, kunnen ze bergen verzetten.

Ik wens jullie dan ook een leerrijke en boeiende Dag van de Educatie.

Joke Schauvliege

Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur & Cultuur